

7/13442
6K.158

T.C.
ENERJİ VE
TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

04 Ekim 2017

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-**26696**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-13442)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 18.05.2017 tarihli ve 43452547-120.07-99413 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Müslüm DOĞAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/13442 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-13442 Esas Numaralı Önerge Cevabı (3 sayfa)

Sorular 1, 2, 3:

Dünyada yalnızca İzmir Yarımada'sında yetişen ve çok nadir bir zeytin ırkı olan Erkence Zeytini binlerce yıldan beri lezzetli ve sağlıklı yağ üretiminde kullanılmakta olup, "Hurma" zeytininin de üretilebildiği tek ağaç özelliğini taşımaktadır. Erkence Zeytini, Seferihisar'ın Orhanlı Vadisi'nde yetişmekte olup gen kaynağı olarak korunup, yaşatılması gerekirken, basına yansıyan haberlere göre vadinin başlangıç noktasına ve kadim zeytinliklerin tam ortasına bir taş ocağı açılmasının planlandığı ifade edilmektedir. Bilindiği gibi taş ocaklarında meydana gelen patlamalar önemli ölçüde toz emisyonuna ve yeraltı su tabakasında ve akifer yapısında bozulmalara neden olmaktadır. Ayrıca gürültü kirliliğinin oluşmasına sebep olmakta ve hava kalitesini de doğrudan etkilemektedir. Taş ocaklarının çevrede yarattığı tahribatlardan biri de tıraşlama ve kazı işlemleri sonucu fauna ve florayı yok etmeleridir. Bu işlemler akifer'de çatlaklar oluşmasına ve yeraltı su tabakalarının kirlenmesine neden olmaktadır. Yine taş ocakları bulundukları yerlerdeki bitkilerin fotosentez yapmasını ve büyümesini engellemektedir. Bu bağlamda;

- Dünya'da yalnızca İzmir Yarımadası'nda yetişen Erkence Zeytini'ni korumak yerine yok olmasına neden olacak bu taş ocağının yapılmasının gerekçesi nedir? Verilen bu kararı iptal etmeyi düşünüyor musunuz?
- Taş ocakları bölge halkının yaşam kaynağı olan yeraltı ve yüzey sularının kurumasına, kirlenmesine neden olmakta ve kurulduğu yerin ekosistemini doğrudan etkilemektedir. Bölge'de yaşayan halkın tüm karşı çıkışlarına rağmen projenin ısrarla hayata geçirilmek istenmesinin nedeni nedir?
- Taş ocakları gerek çıkardığı toz, gerek gürültü, gerekse ekosisteme verdiği zarar itibarıyla kurulacağı yerlerin iyi planlanması gerekmektedir. Taş ocaklarının kurulacağı alanların belirlenmesindeki kriterler nelerdir? Taş ocaklarına ruhsat verme kriterleri nelerdir?

Cevaplar 1, 2, 3:

Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi, çevrenin en az etkilenmesini sağlayacak tedbirlerin alınması ve doğal dengenin korunmasına yönelik olarak madencilik politikalarımız çerçevesinde yapılan yasal düzenlemelerle maksimum tedbirler alınmaktadır. 3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde yapılan denetimler sonucunda Maden Kanununa aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde Kanunun 7 nci maddesi kapsamında işlem yapılarak faaliyetler durdurulmaktadır.

Ayrıca, madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, sadece Bakanlığımız değil kendi mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerince de denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde mevzuata uygun faaliyette bulunmadığı tespit edilen bu ruhsat sahiplerine gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından madenin işletilmesi amacıyla hazırlanmış olan projeler; talep edilen alanının yerleşim yerlerine olan konumu, ocağın çevresel etkileri, toz, gürültü ile ilgili olarak alınacak tedbirler, ocağa olan ulaşım yollarının yerleşim yerlerinden geçip geçmediği, talep alanının turizm alanları, korunması gereken kültür ve tabiat varlıkları, milli parklar ve su havzası gibi alanlar, otoyollar, karayolu gibi alanlara girip girmediği, kurulacak olan kırma eleme sisteminin kapalı sistem olup olmadığı gibi tüm çevresel kriterler göz önünde bulundurularak mevzuatı çerçevesinde denetlenerek uygun bulunanlara işletme ruhsatı verilmektedir.

Tek başına işletme ruhsatının alınması madenin hemen işletilmeye başlanacağı anlamına gelmemektedir. Üretim faaliyetine geçilebilmesi için Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen izin alanı için ruhsat sahipleri tarafından 3213 sayılı Maden Kanununun 7. maddesinde belirtilen, özel mülkiyete ait alanlarda mülk sahibinden Mülkiyet İznini (Orman veya mera), Çevre ve

Şehircilik Bakanlığından ÇED Belgesini, Valilik/İl Özel İdarelerinden GSM kapsamında İş Yeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı'nı ve varsa diğer (Sit, Milli Parklar, Turizm Bölgeleri Alanları ve Merkezleri ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve duyarlı bölgeler için vb.) alınması zorunlu olan tüm diğer izinlerini ilgili Bakanlık/Kurumlardan aldıktan sonra Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından işletmeye yönelik izin belgesi verilmektedir.

Maden kanunu kapsamında verilen ÇED (Çevre Etki Değerlendirmesi), mülkiyet (Orman, mera, tapulu arazi vb.) ve GSM (işyeri açma ve çalışma ruhsatı) izin belgelerinin verilme süreçleri hakkında ilgili Kurumlardan bilgi alınması gerekmekte olup Maden Kanunu çerçevesinde verilen ruhsatlara mevzuatına aykırı işlem yapılması halinde iptal edilmesi de dahil olmak üzere eylemin karşılığı olan yaptırım uygulanmaktadır.

Soru 4:

- Bölge halkının sağlık sorunları yaşamasına, tarım alanlarının zarar görmesine sebep olan bu taş ocaklarının denetimi ve kontrolü nasıl ve kimler tarafından yapılmaktadır? Şartnamelere uygun çalışılıp çalışılmadığı hangi sıklıkla denetlenmektedir.

Cevap 4:

3213 Sayılı Maden Kanunu kapsamında verilen taşocaklarının denetim işlemleri Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmakta olup, mevzuata aykırı durumlar tespit edilmesi halinde gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır. Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından talep ve şikâyet olan taş ocakları hemen denetlenmekte olup söz konusu sahaları aynı zamanda Yetkilendirilmiş Tüzel Kişiler (YTK) ile kontrol ve MİGEM tarafından yatağın büyüklüğü, jeolojisi, üretim vb. bazlı olarak belli periyotlarla denetim yapılmaktadır.

Soru 5:

- Türkiye genelinde ve İzmir ilinde bulunan taş ocağı sayısı kaçtır? Son 10 yılda kaç taş ocağı kurulmuştur.

Cevap 5:

Türkiye genelinde işletme izni düzenlenmiş olan taş ocağı ruhsat sayısı 2.845 adet olup bu sahaların 93 tanesi İzmir ili dâhilinde bulunmaktadır.

Son 10 yıllık süreçte işletme izni düzenlenen taş ocağı sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

YIL	TÜRKİYE	İZMİR
2008	308	5
2009	289	8
2010	347	7
2011	354	11
2012	195	4
2013	164	4
2014	230	10
2015	333	8
2016	202	9
2017	21	1

Soru 6:

- Taş ocağı çalışmalarında dinamitle kayaların patlatılması gibi nedenle uzun süre bu parçacıklara maruz kalınması sonucu silikozis hastalığına yakalanan işçi sayısı kaçtır?

Cevap 6:

Bu soruyla alakalı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan bilgi alınması gerekmektedir.